Kinh Māgaṇḍiya Māgaṇḍiya Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

75. KINH MAGANDIYA • • (Magandiya Suttăỷ

207. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú giữa dân chúng Kuru, tại thị trấn của dân chúng Kuru tên là Kammãsadhamma, trên thảm cỏ trong nhà lửa của một Bà-la-môn thuộc dòng họ Bharadvaja. Rồi Thế Tôn vào buoi sáng đắp y, cầm y bát, vào Kammãsadhamma để khất thực. Đi khất thực ở Kammãsadhamma xong, sau bữa ăn? trên đườĩiậ trở về, Thế Ton đi đến một khu rưng để n^hỉ trưa. Sau khi đi sâu vào khu rừng ấy, Thế Tôn đến ngồi dưới một gốc cây để nghỉ trưa. Rồi du sĩ Mãgandiya, trong khi đi bộ ngao du cùng khắp, đến tại ngôi nhà lửa của Bà-la-môn thuộc họ Bhãradvãja. Du sĩ Mãgandiya thấy thảm cỏ đã soạn sẵn trong nhà lửa của vị Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvãja5 khi thấy vậy liền nói với Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvãja: -Tấm thảm cỏ này trong nhà lửa của Tôn giả Bhãradvãja đã được sửa soạn cho ai, hình như là chỗ nằm ngủ của một Sa-môn? Thưa Tôn giả Mãganậiya, có Sa-môn Gotama là Thích tử? xuất gia từ dòng họ Sãkya (Thích-ca). Tiéng đồn tốt đẹp sau đây được truyền đi về Tôn giả Gotama: "Đây là Thế Tôn, bậc A-la-hán, Chánh Đẳng Giác, Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Si, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhơn Su, Phật, Thế T6n." Chỗ nằm này được sửa soạn cho Tôn giả Gotama ấy. Thật sy, này Tôn giả Bhãradvãja, chúng tôi thấy một sự bất hạnh khi chúng tôi thấy chỗ ngủ của Tôn giả Gotama, một người phá hoại sự sống.12 Này Mãgandiya, hãy thận trọng lời ônậ nói. Này Mãgandiya, hãy thận trọng lời ông nói. Nhiều vương tộc trí giả, nhiều Bà-la-môn trí giả, nhiều cư sĩ trí giả? nhiều Sa-môn trí giả có lòng tin nơi Tôn giả Gotama ấy và đã tu tập theo [chánh] Dạo, theo Pháp và theo [chí] Thiện.3 Này Tôn giả Bharadvaja, nếu chúng tôi thấy mặt Tôn giả Gotama, chúng 1 Xem Dh. 56, 76, 204; Miln. 313. Kinh tượng đương trong bộ Trung A-hặm kinh Tu-nhàn-đề kinh (r.Ol. 0026.153. 0670a26). Tham ứ\iế\iĨPhápcủ kinh, Ne-hoanphẩm (r.Ọ4. 0210.36. 0573a23); Xuất diệu kinh, Ne-hoan phâm (T.04. 0212.27. 0730c06); Pháp tập yếu tụng kỉnh, ”p/z(r.O4. 0213.26. 0790bl6). “ 2 Bhũnahụno. MA. III. 211: Hatavaddhino marỉyãdakãrakassa... vadậhihato mayỉrãdakãrako, người phá hoại sự sống. 3Ariye naye dhamme kusaỉe. XemM. II. 181,197; D. II. 151; 4 I. 69. MA. III. 211 giải thích: Parỉsuddhe kãranadhamme anavajje.

tôi sẽ nói như sau trước mặt vị ây: 66Sa-môn Gotama là người phá hoại sự s6ng.” Vì sao vậy? Thánh điển của chúng tôi đã truyền lại như vậy. —Nếu Tôn giả Mãgandiya hoan hỷ, tôi sẽ thưa lại sự tình này cho Sa-môn Gotama biết. —Tôn giả Bhăradvãja hãy yên lòng và hãy nói lên những điêu gì đã được nói. 208. Thế Tôn với Thiên nhĩ thanh tịnh siêu nhân, nghe được câu chuyện giữa Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvãja và du sĩ Mãgandiya. Và Thế Tôn vào buổi chiều, từ thiền tịnh độc cư đứĩiệ dậy, đi đến nhà lửa của Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvãja; sau khi đến, liền ngồi trên thảm cỏ đã soạn sẵn. Rồi Bà-la-môn thuộc dòng họ Bharadvaja đi đến chỗ Thế Tôn; sau khi đến, nói lên

những lời chào đón hỏi thăm với Thế Tôn; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Rồi Thế Tôn nói với Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvậja đang ngồi một bên: Này Bhãradvãja? có phải có cuộc nói chuyện giữa du sĩ Mãgandiya với ông về van đề thảm co này? Khi nghe nói vậy, Bà-la-môn Bhãradvãja hoảng hốt, lông tóc dựng ngược5 bạch Thế Tôn: Chính là điêu chúng con muôn thưa với Tôn giả Gotama và Tôn giả Gotama đã đoán trước chúng con. Nhưng cuộc nói chuyện này giữa Thế Tôn và Bà-la-môn thuộc dòng họ Bhãradvãja nói chưa xong, du sĩ Mãgandiya, khi đi bộ ngao du cùng khắp, đến tại ngôi nhà lửa của Bà-la-môn thuộc dòng họ Bharadvaja, đến tại chỗ The Tôn; sau khi đến, nói lên những lời chào đón hỏi thăm vơi Thế Tôn; sau khi nói lên những lời chào đón hỏi thăm thân hữu, liền ngồi xuống một bên. Rồi Thế Tôn nói với du sĩ Mãgandiya đang ngồi một bên: 209. Này Mãgandiya, con mắt ưa thích sắc, ái lạc sắc, hoan hỷ sắc và Như Lai nhiếp phục5 thủ hộ, hộ trì con mắt và thuyết pháp để phòng hộ con mắt. Này Ma^andiya, có phải vì vậy mà ông nói: uSa-môn Gotama là người phá hoại sự s6ng" -Chính vì vậy? Tôn giả Gotama, mà tôi nói: "Sa-môn Gotama là người phá hoại sự sống.55 Vì sao vậy? Thánh điển của chúng tôi đã truyền lại như vậy. -Này Mãgandiya, tai ưa thích tiếng, ái lạc tiếng, hoan hỷ tiếng và Như Lai nhiếp phục? thủ hộ5 hộ trì tai và thuyết pháp để phòng hộ tai. Này Mãgandiya, có phải vì vậy mà ông nói: "Sa-môn Gotama là người phá hoại sự s6ng"?... Này Mãẹandiya, mũi ưa thích hương, ái lạc huong, hoan hỷ hương và Như Lai nhiep phục? thủ hộ? hộ trì mũi và thuyết pháp để phòng hộ mũi. Này Magandiya, có phải vì vậy mà ông nói: "Sa-môn Gotama là người phá hoại sự s6ng"?.. Này Mãganặiya, lưỡi ưa thích vị, ái lạc vị? hoan hỷ vị và Như Lai nhiếp

phục, thủ hộ? hộ trì lưỡi và thuyết pháp để phòng hộ lưỡi. Này Mãgandiya, có phải vì vậy mà ông nói: "Sa-môn Gotama là người phá hoại sự s6ng" Chính vì vậy? Tôn giả Gotama, mà tôi nói: uSa-môn Gotama là người phá hoại sự sống.99 Vì sao vậy? Thánh điển của chúng tôi đã truyền lại như vậy. Này Mãganậiya, thân ưa thích xúc, ái lạc xúc? hoan hỷ xúc và Như Lai nhiếp phục, thủ hộ, hộ trì thân và thuyết pháp để phòng hộ thân. Này Mãgandiya, có phải vì vậy mà ông nói: "Sa-môn Gotama là người phá hoại sự song99?... Này Mãgandiya, ý ưa thích pháp, ái lạc pháp, hoan hỷ pháp và Như Lai nhiếp phục, thủ hộ5 hộ trì ý và thuyết pháp để phòng hộ ý. Này Mãgandiya, có phải vì vậy mà ông nói: "Sa-m6n Gotama là người phá hoại sự sống55? —Chính vì vậy, Tôn giả Gotama, mà tôi nói: "Sam6n Gotama là người phá hoại sự s6ng." Vì sao vậy? Thánh điển của chúng tôi đã truyền lại như vậy. 210. - Ông nghĩ thế nào, này Mãgandiya? Ở dây, có người trước kia đam mê các sắc pháp do mắt nhận thức, các sắc pháp này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, khả ý? liên hệ đến dục, hấp dẫn. Người ấy sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các sắc pháp, sau khi đoạn tận sắc ái? sau khi trừ diệt nhiệt não đối với sắc pháp, người này trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Này Mãgandiya, ông có nói gì về người này? Không có gì, Tôn giả Gotama. Ông nghĩ thế nào, này Mâgandiya? Ở đây? có người trước kia đam mê các tiếng do tai nhận thức, các tiếng này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, khả ý, liên hệ đến dục, hấp dẫn. Người ấy sau một thời

gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự đoạn diet, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các thanh pháp, sau khi đoạn tận thanh ái? sau khi trừ diệt nhiệt não đôi với thanh pháp, người này trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Này Mãgandiya, ông có nói gì về người này? Không có gi, Tôn giả Gotama. -Ông nghĩ thế nào? này Mãgandiya? Ở đây, có người trước kia đam mê các hương do mũi nhận thức, các hương này là khả ái, khả hỷ? khả lạc, khả ý? liên hệ đến dục, hấp dẫn. Người ấy sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các hương pháp5 sau khi đoạn tận hương ái, sau khi trừ diệt nhiệt não đối với hương pháp, người này trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Này Magandiya, ông có nói gì về người này? —Không có gì, Tôn giả Gotama. Ông nghĩ thế nào, này Mãgandiya? Ở dây, có người trước kia đam mê các vị do lưỡi nhận thức, các vị này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, Ịdiả ý, liên hệ đến dục? hấp dẫn. Người ấy sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự

đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các vị pháp, sau khi đoạn tận vị ái, sau khi trừ diệt nhiệt não đối với vị pháp, người này trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Này Mãgandiya, ông có nói gì về người này? Không có gì? Tôn giả Gotama. Ông nghĩ thế nào, này Mãganậiya? Ở dây, có người trước kia đam mê các xúc do thân nhận thức, các xúc này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, khả ý, liên hệ đến dục, hấp dẫn. Người ấy sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiêm và sự xuât ly khỏi các xúc, sau khi đoạn tận xúc ái, sau khi trừ diệt nhiệt não đối với các xúc, người này trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm ạn tịnh. Này Mãgandiya, ông có nói gì về người này? Không có gi, Tôn giả Gotama. 211. - Này Mãgandiya, Ta thuở trước, khi còn là tại gia, Ta sống hưởng thụ một cách đầy dủ, một cách sung mãn năm dục trưởng dưỡng, các sắc pháp do mắt nhận thức, các sắc pháp này là khả ái? khả hỷ? khả lạc, khả ý? liên hệ đến dục, hấp dẫn; các tiếng do tai nhận thức... các hương do mũi nhận thức... các vị do lưỡi nhận thức... các xúc do thân nhận thức, các xúc này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, liên hệ đến dục? hấp dẫn. Này Mãgandiya, Ta có ba tòa lâu đài? một cho mùa mua, một cho mùa đông? một cho mùa hạ. Này Magandiya, trong bốn tháng mùa mua, Ta sống hưởng thụ trong lâu đài mùa mưa, được những nữ nhạc công giúp vui và không bước xuống khỏi lâu đài ấy. Rồi Ta sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các dục vọng, sau khi đoạn tận dục ái, sau khi trừ diệt nhiệt não của các dục? Ta trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Rồi Ta thấy các chúng sanh khác chưa xả ly tham ái đối với các dục5 đang bị các dục ái nhai nghiến, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt, đang chạy theo các dục? Ta không ước vọng được như họ; ở đây, Ta không ham thích. Vì sao vậy? Vì rằng, này Mãgandiya, có hỷ lạc (ratí) này, ly dục? ly bất thiện pháp, sau khi chứng đạt45thiên lạc, được an trú, hoan hỷ trong hỷ lạc ấy.5 Ta không ao ước cái gì thấp kém; ở đây, Ta không ham thích. 212. Ví nhu, này Mãgandiya, n^ười gia chủ hay con một ngirời gia chủ giàu sang, tài vật nhiều, sở hữu nhiều, sống thọ hưởng một cách đầy đủ9 một cách sung mãn năm dục trưởng dưỡng, các sắc pháp do mắt nhận thức, khả ái, khả hỷ, khả lạc, khả y, liên hệ đến dqc,

hấp dẫn; các tiếng do tai nhận thức... các hương do mũi nhận thức... các vị do lưỡi nhận thức... các xúc do thân nhận thức, khả ái, khả hỷ9 khả lạc, khả ý, liên hệ đến dục, hấp dẫn. Vị ấy, sau khi làm thiện thân hành? sau khi làm thiện khẩu hành, sau khi làm thiện ý hành, khi thân

4 Samadhỉgaṛha titthati. Xem M. II. 25; s. I. 86; It. 16. Samãdhỉganhãti có nghĩa là đạt đến, chứng đắc và phân biệt sai khác. Xem MA. III. 268. 5 MA. III. 216: Sự hoan hỷ sung sướng khi chứng đắc Thiền thứ tư.

hoại mạng chung được sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời này, cộng trú với chư thiên ở cõi trời Ba Mươi Ba. Vị ấy ở dây, trong rừng Nandana, được chúng thiên nữ vây quanh, thọ hưởng năm thiên dục trưởng dưỡng một cách đầy đủ9 một cách sung mãn. Vị ấy thấy người gia chủ hay con người gia chủ đang thọ hưởng năm dục trưởng dưỡng một cách đây đủ5 một cách sung mãn. Này Mãgandiya, ông nghĩ thế nào? Thiên tử ấy, được chúng thiên nữ vây quanh, thọ hưởng năm thiên dục trưởng dưỡng một cách đầy đủ, một cách sung mãn, vị ấy có ước vọng được như người gia chủ ấy, hay con người gia chủ ấy, hay năm dục trưởng dưỡng thuộc loài người, hay trở lui vê với các dục thuộc loài người? Không có vậy, thưa Tôn giả Gotama! Vì sao vậy? Vì thiên dục, thưa Tôn giả Gotama, là kỳ diệu hơn, là vi diệu hơn nhân dục. Cũng vậy, này Mãganặiya, Ta thuở trước, khi còn là tại gia, Ta hưởng thụ một cách đầy đủ, một cách sung mãn các dục trưởng dưỡng, các sắc pháp do mắt nhận thức, các sắc pháp này là khả ái, khả hỷ? khả lạc, khả ý5 liên hệ đến dục, hấp dẫn; các tiếng do tai nhận thức...các hương do mũi nhận thức... các vị do lưỡi nhận thức... các xúc do thân nhận thức, các xúc này là khả ái, khả hỷ, khả lạc5 khả ý, liên hệ đến dục, hấp dẫn. Rồi Ta sau một thời gian, sau khi như chơn biêt được sự tập khởi, sự diệt trừ, vị ngọt, sự nguy hiêm và sự xuât ly khỏi các dục, sau khi đoạn tận dục ái, sau khi trừ diệt nhiệt não của các dục? Ta trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Rôi Ta thây các chúng sanh khác chưa xả ly tham ái đối với các dục, đang bị các dục ái nhai nghiến, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt, đang chạy theo các dục. Ta không ước vọng được như họ; ở dây, Ta không ham thích. Vì sao vậy? Vì rằng, này Mãgandiya, có hỷ lạc này, ly dục, ly bất thiện pháp5 sau khi chứng đạt thiên lạc, được an trú, hoan hỷ trong hỷ lạc ấy. Ta không ao ước cái gì thấp kém; ở đây, Ta không ham thích. 213. Ví như, này Magandiya, một người bị bệnh cùi với thân [đầy] những lở 16i, với thân hư thối5 nứt chảy, bị các loại trùng đục khoét? đang cào rách miệng các vết thương với móng tay, hơ đốt thân mình trên hố than hừng. Các bạn bè thân hữu, bà con huyết thống của người ấy mời một y sĩ khoa mổ xẻ.6 Vị y sĩ khoa mổ xẻ này cho người ấy thuốc. Người ấy dùng thuốc, được khỏi bệnh cùi5 không bệnh, an lạc, tự do, tự tại, có thể đi chỗ nào người ấy muốn.7 Người ấy thấy một người bị bệnh cùi khác với thân [đầy] những lở 16i, với thân hư thối, nứt chảy, bị các loài trùng đục khoét, đang cào rách miệng các vết thương với móng tay, hơ đốt thân mình trên hố than hừng. Này Mãganậiya, ông nghĩ thế nào? Người ấy có ước vọng được như người cùi kia, hay hố than hừng, hay sự thọ dụng dược liệu không? Không, thưa Tôn giả Gotama. Vì sao vậy? Thưa Tôn giả Gotama? khi có bệnh thời cần thuốc trị bệnh, khi

không bệnh, thời không cần thuốc trị bệnh.

6 Như MI. 429; II. 216. 7 Như MIL 216.

Cũng vậy, này Măgandiya, Ta thuở trước, khi còn là tại gia, Ta hưởng thụ một cách đầy đủ? một cách sung mãn các dục trưởng dưỡng, các săc pháp do mắt nhận thức, các sắc pháp này là khả ái, khả hỷ, khả lạc, khả ý, liên hệ đến dục, hấp dẫn; các tiếng do tai nhận thức... các hương do mũi nhận thức... các vị do lưỡi nhận thức... các xúc do thân nhận thức, các xúc ấy là khả ái, khả hỷ? khả lạc, khả ý? liên hệ đến dục, hấp dẫn. Rồi Ta sau một thời gian, sau khi như chơn biết được sự tập khởi, sự diệt trừ, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các dục, sau khi đoạn tận dục ái, sau khi trừ diệt nhiệt não của các dục, Ta trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Rôi Ta thây các chúng sanh khác chưa xả ly tham ái đối với các dục, đang bị các dục ái nhai nghiến, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt, đang chạy theo các dục. Ta không ước vọng được như họ; ở dây, Ta không ham thích. Vì sao vậy? Vì răng, này Mãgandiya, có hỷ lạc này, ly dục, ly bất thiện pháp, sau khi chứng đạt thiên lạc, được an trú, hoan hỷ trong hỷ lạc ấy. Ta không ao ước cái gì thấp kém; ở dây, Ta không ham thích. 214. Ví như, này Mãgandiya, một người bị bệnh cùi với thân [đầy] những lở lói, với thân hư thối, nứt chảy, bị các loại trùng đục khoét, đang cào rách miệng các vết thương với móng tay, hơ đốt thân mình trên hố than hừng. Các bạn bè thân hữu, bà con huyết thống của người ấy mời một y sĩ khoa mổ xẻ. Vị y sĩ khoa mổ xẻ này cho người ấy thuốc. Nguôi ấy dùng thuốc được khỏi bệnh cùi, không bệnh? an lạc, tự do, tự tại, có thê đi chô nào người ây muôn. Rôi có hai lực si, nắm chặt [hai] cánh tay người ấy và loi kéo người ấy đến hố than hừng. Này Mãgandiya, ông nghĩ thế nào? Người ấy có co rút thân, giật qua giật lại phía này phía kia không?8 -Thưa Tôn giả Gotama, có. Vì sao vậy? Vì sự xúc chạm với lửa, là đau khổ5 thưa Tôn giả Gotama, rất là nồng cháy, rất là nhiệt não. -Này Mãgandiya, ông nghĩ thế nào? Có phải chỉ hiện tại sự xúc chạm với lửa ấy là đau khổ? rất là nồnệ cháy, rất là nhiệt não; hay là trước đây, sự xúc chạm với lửa ấy đã là đau kho, rất là nồng cháy, rất là nhiệt não? —Thưa Tôn giả Gotama, hiện tại sự xúc chạm với lửa ấy là đau khổ, rất là nồng cháy, rất là nhiệt não; và xưa kia, sự xúc chạm với lửa ấy đã là đau khổ? rất là nồng cháy và rất là nhiệt não. Tuy vậy9 thưa Tôn giả Gotama, kẻ bị bệnh cùi này với thân [đầy] những lở lói, với thân hư thối, nứt chảy, bị các loài trùng đục khoét, đang cào rách miệng các vết thương với móng tay, với các căn bị hư hoại (upahaíindriyã) do sự xúc chạm đau khổ với ngọn lửa, lại có phản tưởng là được lạc thọ. -Cũng vậy? này Mã^andiya, sự xúc chạm với các dục trong thời quá khứ cũng là đau khổ, rât là nông cháy, rât là nhiệt não; và sự xúc chạm với các dục trong thời vị lai cũng là đau khổ5 rất là nồng cháy, rất là nhiệt não và sự xúc chạm với các dục trong thời hiện tại cũng là đau khổ5 rất là nồng cháy, rất là

8 Nhu MI. 365.

nhiệt não. Và này Mãgandiya, những chúnẹ sanh này chưa đoạn trừ tham ái đối với các dục, đang bị các dục ái nhai nghiên, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt, với các căn bị hư hoại? do sự xúc chạm đau khổ với các dục, lại có phản tưởng là được lạc thọ. 215. V1 như, này Mãgandiya, một người bị bệnh cùi thân [đầy] lở 16i, thân bị hư thối nứt chảy, bị các loài trùng đục khoét, đang cào rách miệng các vết thương với móng tay, hơ đôt thân mình trên hô than hừng. Này Mãgandiya, người bị bệnh cùi với thân [đầy] lở lói, thân bị hư thối nứt chảy, bị các loài trùng đục khoét, càng cào rách miệng các vết thương với các móng tay, càng hơ đốt thân mình trên hố than hừng chừng nào thời miệnẹ các vết thương ấy lại càng thêm bất tịnh, càng thêm hôi thối và càng thêm thôi nát và người ấy chỉ có cảm giác dễ chịu? thỏa thích do nhân duyên gãi ngứa miệng các vết thương; cũng vậy, này Mãgandiya, các chúng sanh chưa đoạn trừ tham ái đối với các dqc, đang bị các dục ái nhai nghiến, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt5 chạy theo các dục. Này Mãgandiya các chúng sanh chưa đoạn trừ tham ái đối với các dục, đang bị các dục ái nhai nghiến, đang bị dục nhiệt não thiêu đốt? càng chạy theo dục chừng nào? thời dục ái của các chúng sanh ấy càng tăng trưởng, càng bị dục nhiệt não thiêu đốt và họ chỉ có cảm giác dễ chịu? thỏa thích do duyên năm dục trưởng dưỡng. Này Magandiya, ông nghĩ thế nào? Ông có thấy hay nghe một vị vua hay vị đại thần của vua, hưởng thụ một cách đầy đủ? một cách sung mãn năm dục trưởng dưỡng, dục ái chưa được đoạn tận5 dục nhiệt não chưa được trừ diet, đã trú, đang trú hay sẽ trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh không? Thưa không, Tôn giả Gotama.
-Lành thay, này Mãgandiya! Này Mãganậiya, Ta cũng không thấy, cũng không nghe một vị vua hay vị đại thân của vua, hưởng thụ một cách đầy đủ, một cách sung mãn năm dục trưởng dưỡng, dục ái chưa được đoạn tận5 dục nhiệt não chưa được trừ diệt, đã trú, đang trú hay sẽ trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh. Nhưng này Magandiya, những vị Sa-môn hay Bà-la-môn nào đã sống, đang sống hay sẽ sống với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm an tịnh, tất cả những vị này, sau khi như chơn biết sự tập khởi, sự đoạn diệt, vị ngọt, sự nguy hiểm và sự xuất ly khỏi các dục ấy, với dục ái được đoạn tận, với dục nhiệt não được trừ diệt, đã trú, đang trú hay sẽ trú với khát ái được đoạn trừ, với nội tâm được an tịnh. Rồi Thế Tôn? thời ấy nói lên cảm hứng ngữ như sau: Không bệnh? lợi tối thắng, Niết-bàn, lạc tối thắng, Bát chánh là độc đạo, An ổn và bất tử.9

9XemDh. 204.

216. Khi được nghe vậy, du sĩ Mãgandiya bạch Thế Tôn: Thật hy hữu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Lời này được Tôn giả Gotama khéo nói: Không bệnh, lợi tối thắng, f e r

Niêt-bàn, lạc tôi thăng. Con cũng vậy5 thưa Tôn giả Gotama, con cũng đã được nghe lời này, do các vị Tôn sư5 đại Tôn sư của các du sĩ đã nói: Không bệnh, lợi tối thắng, Niết-bàn, lạc tối thắng. Như vậy, thưa Tôn giả Gotama, lời nói này lời nói kia phù hợp nhau. Nhưng này Mãgandiya, điều mà ông đã được nghe do các vị Tôn sư, đại Tôn sư của các du sĩ đã nói: Không bệnh, lợi tối thắng, Niêt-bàn, lạc tôi thăng. Thế nào là không

bệnh? Thế nào là Niết-bàn? Khi được nghe nói vậy, du sĩ Mãganậiya, tự lấy tay xoa bóp chân tay của mình và nói: -Thế nào là không bệnh, thưa Tôn giả Gotama? Thế nào là Niết-bàn, thưa Tôn giả Gotama? Tôi nay không bệnh? an lạc, không có bệnh tật gì ở tôi. 217. - Này Mãganậiya, ví như người sanh ra đã mù,10 không thấy sắc đen hay sắc trắng, không thấy sắc xanh, không thấy sắc vàng, không thấy sắc đỏ. không thây săc đỏ tía, không thây cái gì thăng băng5 không thăng băng, không thấy các vì sao5 không thấy mặt trăng, mặt trời. Người ấy nghe một người có mắt nói như sau: "Thật tốt dẹp thay tấm vải trắng, xinh đẹp, không cấu uế5 thanh tịnh5\ và người ấy tìm tẩm vải trắng. Rồi có một người khác đánh lừa n^ười ấy với một tấm y thô, dính dầu và đất, và nói: “Này bạn; dây là tấm vải trang, xinh đẹp? không cấu uế, thanh tịnh cho bạn.,, Người ấy lấy tấm y ấy, sau khi lấy, đắp trên mình. Sau khi đắp trên mình, người ấy hoan hỷ thốt lên lời nói tự mãn: "Thật tốt đẹp thay tấm vải trắng xinh đẹp? không cấu uế? thanh tịnh.,, Này Mãgandiya, ông nghĩ thế nào? Kẻ sanh ra đã mù kia, do biết, do thấy, lấy tâm y thô5 dính dâu và đât ây, sau khi lây5 người ây đăp trên mình; sau khi đăp trên minh, người ấy hoan hỷ thốt lên lời nói tự mãn: "Thật tốt đẹp thay tấm vải trắng xinh dẹp, không cấu uế, thanh tịnh,\ hay là do lòng tin người có mắt? -Thưa Tôn giả Gotama? do không biêt? không thây, kẻ sanh ra đã mù kia lấy tấm y thô5 dính dầu và đất ấy, sau khi lấy, người ấy đắp trên mình; sau khi đắp trên mình, người ấy hoan hỷ^thốt lên lời nói tự mãn: "Thật tốt đẹp thay tấm vải trắng xinh đẹp5 không cấu uế, thanh tjnh" là do lòng tin người có mắt.

10NhưM.IL 201.

75. KINH MÃGANDIYA 543

Cũng vậy, này Magandiya, các du sĩ mù lòa,11 không có mắt, không biết không bệnh, không thấy Niết-bàn nhưng nói lên câu kệ này: Không bệnh9 lợi tối thắng, Niết-bàn, lạc tối thắng. Này Mãganậiya, câu kệ này trong thời quá khứ đã được các bậc A-la-hán Chánh Đẳng Giác nói lên: Không bệnh, lợi tối thắng, Niết-bàn? lạc tối thắng, Bát chánh là độc đạo, An ổn và bất tử. 218. Và câu kệ ấy dần dần được lan tràn đến dân chúng phàm phu. Nhirng này Mãgandiya, thân này trở thành bệnh khổ? trở thành cục bướu, trở thành mũi tên, trở thành bất hạnh, trở thành bệnh chướng và với thân trở thành bệnh khổ, trở thành cục bướu, trở thành mũi tên, trở thành bất hạnh, trở thành bệnh chướng này, ông nói: "Thua Tôn giả Gotama, cái này là không bệnh ấy, cái này là Niết-bàn y.” Như vậy, này Magandiya, ông không có Thánh nhãn ấy, với Thánh nhãn ấy ông có thể biết không bệnh, có thể thấy Niết-bàn. Con có lòng tin Tôn giả Gotama như sau: "Tôn giả Gotama có thể thuyết pháp cho con để con có thể biết không bệnh, có thể thấy Niếtban." 219. Này Mãgandiya, ví như người sanh ra đã mù, không thấy sắc đen hay sắc trắng, không thấy sắc xanh, không thấy sắc vàng, không thấy sắc đỏ, không thấy sắc đỏ tía, không thấy cái gì thăng bằng, không thăng bằng, không thấy các vì sao, không thấy mặt trăng, mặt trời. Các bạn bè thân hữu, bà con huyết thông của người ây mời một y sĩ khoa mô xẻ. Vị y sĩ khoa mô xẻ này cho người ấy thuốc. Người ấy sau khi dùng thuốc, mắt không khởi lên, mắt không được sáng tỏ. Này Magandiya, ông nghĩ thế nào? Có phải vị thầy thuốc ấy cảm thấy mệt mỏi? phiền não không? Thưa vâng, Tôn

giả Gotama. Cũng vậy, này Mãgandiya, nêu Ta thuyêt pháp cho ông: "Bây là không bệnh ấy, đây là Niết-bàn ấy", và ông không biết không bệnh, không biết Niết- bàn thời như vậy làm Ta mệt mỏi5 làm Ta phiền não. Con có lòng tin Tôn giả Gotama như sau: “T6n giả Gotama có thể thuyết pháp cho con để con có thể biết không bệnh, có thể thấy Niết-bàn.” 220. Này Mãgandiya, ví như người sanh ra đã mù, không thấy sắc đen hay sắc trắng, không thấy sắc xanh, không thấy sắc vàng, không thấy sắc đỏ5 không thấy sắc đỏ tía, không thấy cái gì thăng bằng, không thăng bằng, không thấy các vì sao, không thấy mặt trăng, mặt trời. Người ấy nghe một người có mắt nói

11 Nói về Pokkharasãti, như ở M. II. 202.

như sau: "That tốt đẹp thay tấm vải trắng, xinh đẹp, không cấu uế, thanh tịnh9\ và người ấy đi tìm tấm vải trắng. Rồi có một người khác đánh lừa người ấy với một tấm y tho, dính dầu và(tót, và nói: "Này bạn9 đay là tấm vải trắng, xinh đẹp, không cấu uế, thanh tịnh cho bạn.” Người ấy lấy tấm y ấy. Sau khi lấy, người ấy đắp trên mình, sau khi đắp trên mình người ấy, các bạn bè thân hữu, bà con huyết thống của người ấy mời một y sĩ khoa mổ xẻ. Vị y sĩ khoa mổ xẻ này cho người ấy thuốc bài tiết các nhơ bẩn về phía trên,12 bài tiết các nhơ bẩn về phía dưới, xức thuốc mắt, thoa dầu cho mắt, cho thuốc qua lỗ mũi.13 Người ấy sau khi dùng thuốc, mắt được khởi lên, mắt được sáng tỏ. Với mắt được khởi lên, người ấy đoạn trừ tham dục đối với tấm y thô, dính dầu và dính đất kia, và người ấy có thể xem người kia là không phải bạn, có thể xem người kia là thù địch và nghĩ đến sát hại sinh mạng [của người kia]: “That sự trong một thời gian dài, ta bị người này lường gạt, lừa dối, phỉnh gạt với tấm y thô, dính dầu và đất: 'Này bạn? đây là tấm vải trắng, xinh đẹp? không cấu uế, thanh tịnh cho bạn.959 Cũng vậy, này Mãgandiya, nêu Ta thuyêt pháp cho ông: 6CĐây là khônẹ bệnh ấy, đây là Niết-bàn ấy”, ông có thể biết không bệnh? ong có thể thấy Niet-bàn. Và với măt được khởi lên cho ông5 lòng tham dục đôi với năm thủ uâĩi được đoạn trừ; và ông có thể nghĩ như sau: "Thật sự trong một thời gian dài, ta bị tâm này lường gạt, lừa dôi, phỉnh gạt, châp thủ săc? ta đã châp thủ; châp thủ thọ, ta đã chấp thủ; chấp thủ tưởng, ta đã chap thủ; chấp thủ các hành, ta đã chấp thủ; chấp thủ thức, ta đã chấp thủ. Do duyên chấp thủ ấy nơi ta, có hữu; do duyên hữu, có sanh; do duyên sanh, có ệià, chết, sầu, bi, khổ, ưu, não khởi lên. Như vậy là sự tập khởi của toàn bộ kho uẩn." —Con có lòng tin Tôn giả Gotama như sau: "Tôn giả Gotama có thể thuyết pháp cho ta khiến ta có thể từ chỗ ngồi này đứng dậy? không còn mù nua?9 221. Vậy này Mãgandiya, hãy thân cận các vị chân nhân. Này Mãganậiya, do ông thân cận các vị chân nhân, thời này Mãgandiya, ông sẽ được nghe diệu pháp. Này Mãgandiya, do ông được nghe diệu pháp, thời này Mãgandiya, ông sẽ sống đúng với chánh pháp và tùy pháp. Này Magandiya, do ông sống đúng với chánh pháp và tùy pháp, thời này Mãgandiya, ông sẽ tự mình biết, tự mình thấy: “Bây là những bệnh chướng, những cục bướu, những mũi tên. Ở đây, những bệnh chướng, những cục bướu, những mũi tên được trừ diệt, không có dư tàn. Do chấp thủ được diệt ở ta, hữu diệt; do hữu diệt, sanh diệt; do sanh diet, già, chết, sầu, bi, khổ, ưu, não được diệt trừ. Như vậy là sự đoạn diệt của toàn bộ khổ uẩn nay?5 222.

Khi được nghe nói vậy5 du sĩ Mãgandiya bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thật vi diệu thay, Tôn giả Gotama! Thưa Tôn giả Gotama, như người dựng đứng lại những gì bị quăng ngã xuống,

12 XemD. I. 12. 13 Như Vỉn. I. 204.

phơi bày ra những gì bị che kín5 chỉ đườnệ cho kẻ lạc hướng, đem đèn sáng vào trong bóng tôi đê những ai có măt có thê thây săc. Cũng vậy, Chánh pháp đã được Tôn giả Gotama dùng nhiều phương tiện trình bày, giải thích. Nay con xin quy y Tôn giả Gotama, quy y Pháp và quy y chúng Tỷ-kheo. Con xin xuất gia với Tôn giả Gotama, con xin thọ Đại giới. -Này Mãgandiya, ai trước kia là ngoại đạo nay muốn xuất gia, muốn thọ Đại giới trong Pháp, Luật này phải sống bốn tháng biệt trú.14 Sau khi sống bốn tháng biệt trú, các Tỷ-kheo nêu đồng ý sẽ cho xuất gia, cho thọ Đại giới để thành vị Tỷ-kheo. Nhưng Ta nhận thấy các tánh con người sai biệt nhau. Thưa Tôn giả Gotama, nêu những người xưa kia là ngoại đạo? nay muôn xuất gia, muốn thọ Đại giới trong Pháp và Luật nà^, phải sống bốn tháng biệt trú, sau khi sống bốn tháng biệt trú5 các Tỷ-kheo nếu đồng ý sẽ cho xuất gia, cho thọ Đại giới; thời con sẽ xin sống biệt trú bốn năm, sau khi sống biệt trú bốn năm? nếu các Tỷ-kheo đồng ý? hãy cho con xuất gia, hãy cho con thọ Đại giới để thành Tỷ-kheo. Và du sĩ Mãgandiya được xuất gia với Thế Tôn? được thọ Đại giới. Thọ Đại giới không bao lâu, Tôn giả Mâgandiya ở một mình an tịnh, không phóng dật5 sống nhiệt tâm, cần mẫn. Và không bao lâu, vị này chứng được mục đích tối cao mà con cháu các lương gia đã xuất gia, từ bỏ gia đình, sống không gia đình hướng đến. Đó là mục đích của Vô thượng cứu cánh của Phạm hạnh, ngay trong hiện tại, với thượng trí tự mình chứng ngộ, chứng đạt và an trú: "Sanh đã tận, Phạm hạnh đã thành, những gì nên làm đã làm5 sau đời này sẽ không có đời sống khác nữa." Tôn giả Mãgandiya hiểu biết như vậy. Và Tôn giả Mãgandiya trở thành một vị A-la-hán nữa.

14 Xem M. L 391-92.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.